

عنوان مقاله:

استراتژی های منحصر به فرد ابداعی توسط کم بینابان و نابینابان ایرانی در انجام فعالیت های روزمره زندگی

محل انتشار:

فصلنامه آرشیو توانبخشی، دوره 22، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

Faezeh Aghazadeh - Department of Optometry, School of Rehabilitation, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Abbas Riazi - Vision Research Center, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Mohammad Kamali - Department of Health Education & Promotion, School of Health Management and Information Sciences, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

خلاصه مقاله:

اهداف این مطالعه در جهت افزایش کیفیت زندگی و به منظور بررسی تجربیات افراد کم بینا و نابینا، از راهکارها و استراتژی های مقابله ای منحصر به فرد، برای انطباق با کم بینایی و نابینایی صورت پذیرفت. روش بررسی: این پژوهش به صورت کیفی و از نوع تحلیل محتوا انجام شد. افراد شرکت کننده به صورت هدفمند، از بین افراد مبتلا به اختلالات بینایی ساکن در شهر تهران انتخاب شدند که به مرکز تحقیقات کم بینایی دانشگاه علوم پزشکی ایران، مراجعه کرده بودند، با هرکدام از این افراد به صورت جداگانه مصاحبه ای با کمک پرسش نامه نیمه ساختاریافته به عمل آمد. مصاحبه به صورت پرسش نامه، شامل سوالات کلی نیمه ساختاریافته، در مورد برخی زمینه های زندگی روزمره و با هدف کشف تجربیات خود افراد کم بینا و نابینا، صورت گرفت. در طراحی سوالات، سعی شد تا افراد شرکت کننده بتوانند کاملاً مستقل و بدون دخالت نظر مصاحبه گر، تجربیات خودشان را آزادانه بیان کنند. صحبت ها در حین مصاحبه به صورت فایل صوتی ضبط شد. پس از انجام هر مصاحبه، فایل صوتی به متن تبدیل شد. بر اساس روش تحلیلی مضمونی از نوع تحلیل محتوا، آنالیز انجام شد. به این صورت که پس از نوشته شدن مصاحبه ها، کلمات و جملات کلیدی شرکت کنندگان، از داخل متون اصلی بیرون کشیده شد و استراتژی های و مفاهیم استخراج شده از آن جملات، مشخص شد. به تدریج که بر مفاهیم اضافه می شد، مفاهیم مشترک، در یک دسته بندی قرارگرفت و پس از رسیدن به اشباع، یعنی زمانی که دیگر هیچ مفهوم جدیدی در جملات پیدا نشد، مصاحبه ها به پایان رسید. با بررسی استراتژی های و مفاهیم مشابه در یک گروه، زیرمقوله ها به دست آمدند و در ستونی جداگانه دسته بندی شدند و در نهایت، زیرمقوله های مشابه نیز در یک دسته بندی کلی تر قرار گرفتند و مضامین یا همان استراتژی های اصلی، مشخص شدند. یافته ها: در مطالعه حاضر، از هجده نفر نابینا و کم بینای متوسط تا شدید، مطابق با معیار ورود به پژوهش، مصاحبه به عمل آمد. از این هجده نفر، نه نفر زن و نه نفر مرد بودند. میانگین و انحراف معیار سنی این افراد $39/5 \pm 11$ سال بود که جوان ترین آن ها فردی ۲۲ ساله و مسن ترین آن ها فردی ۶۶ ساله بود. هفت نفر نابینا، هفت نفر کم بینای شدید و چهار نفر کم بینای متوسط بودند. مدت زمانی که این افراد به نابینایی یا کم بینایی مبتلا بودند، بیشتر از پنج سال بود. سطح تحصیلات در این افراد نیز متفاوت بود. هفت نفر دارای مدرک تحصیلی کمتر از دیپلم و یازده نفر نیز دارای مدرک تحصیلی دیپلم و بالاتر از آن بودند. همچنین سعی شد با افراد کم بینا و نابینا که عوامل نابینایی متفاوتی داشتند مصاحبه شود. کاهش بینایی، در بعضی افراد از بدو تولد و در بعضی دیگر اکتسابی بود. از بررسی جملات کلیدی، هشت مضمون اصلی یا استراتژی برای انطباق با کم بینایی و نابینایی به دست آمد که عبارت اند از: اعتماد به دیگران، حواس جایگزین، مراقبت از بینایی، استفاده از تکنولوژی، بهینه سازی محیط زندگی و سازگاری با کم بینایی و نابینایی، عدم انجام یک فعالیت مشخص، افزایش هوش هیجانی و به کارگیری هوش و حافظه. نتیجه گیری ...

کلمات کلیدی:

Coping strategies, Quality of life, Visual impairment, Low vision, Blindness

استراتژی های مقابله ای، کیفیت زندگی، اختلالات بینایی، کم بینایی، نابینایی

